

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **JUDr. M, S, A, P**, so sídlom v **D**, proti žalovanému **M**, bývajúcemu v **G**, zastúpenému JUDr. **F**, advokátom so sídlom v **R**, o **zaplatenie 13 459 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 12 C 48/2006, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 31. mája 2007 sp. zn. 1 Co 28/2007, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. mája 2007 sp. zn. 1 Co 28/2007 odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 20. novembra 2006 č.k. 12 C 48/2006-91. Uviedol, že uvedenému účastníkovi konania bol rozsudok súdu prvého stupňa doručený náhradným spôsobom. Prvý pokus o jeho doručenie na adresu bydliska žalovaného bol vykonaný poštovým doručovateľom 14. decembra 2006. Pre jeho neúspešnosť bolo 15. decembra 2006 vykonané opakované doručenie a pretože bol aj tento pokus bezúspešný, bola zásielka obsahujúca rozsudok súdu prvého stupňa uložená 15. decembra 2006 na pošte. Dňom uplynutia trojdňovej lehoty od uloženia zásielky na pošte nastali právne účinky doručenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 tretia veta O.s.p. Pätnásťdňová zákonná lehota na podanie odvolania teda začala plynúť 19. decembra 2006 a uplynula 2. januára 2007. Keďže žalovaný nereagoval na výzvu súdu, aby oznámil, či sa v čase doručovania rozsudku súdu prvého stupňa zdržiaval v mieste doručenia a odvolanie podal na pošte až 5. januára 2007, urobil tak po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu žalovaný podal dovolanie. Navrhol v ňom napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že uznesením odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Namietal nepravdivosť tvrdenia odvolacieho súdu v odôvodnení rozhodnutia, že nereagoval na výzvu súdu, aby oznámil, či sa v čase doručenia rozsudku súdu prvého stupňa zdržiaval v mieste doručenia a uviedol, že žiadané oznámenie bolo doručené odvolaciemu súdu 12. apríla 2007, ktoré zároveň k dovolaniu pripojil. Mal za to, že odvolací súd nesprávne považoval 18. december 2006 za deň doručenia rozsudku súdu prvého stupňa. V mieste doručenia sa totiž nezdržoval, zásielku prevzal až 22. decembra 2006 a dovolanie proti nemu podal v pätnásťdňovej zákonnej lehote.

Žalobkyňa sa k dovolaniu žalovaného písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené, je dovolanie prípustné vtedy, ak v ňom odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žalovaným je v danom prípade napadnuté uznesenie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania, teda rozhodnutie, ktoré nevykazuje znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Jeho dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Vzhľadom na námietku dovolateľa, ako aj s prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta lebo nie), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., či len na skúmanie existencie vady dovolateľom priamo namietanej (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z § 237 písm. a/ až e/, g/ O.s.p. nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania bolo v dovolacom konaní osobitne skúmané, či postupom súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). V prejednávanej veci žalovaný odôvodnil prípustnosť dovolania vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie bez toho, aby zistil, či pri náhradnom doručení zásielky určenej do vlastných rúk sa adresáta zásielky v čase doručovania zdržoval v mieste doručenia, napriek tomu, že na výzvu odvolacieho súdu v stanovenej lehote oznámil, že v čase doručenia zásielky sa v mieste doručenia nezdržiaval.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Za takýto postup, odnímajúci účastníkovi konania možnosť pred súdom konať a zakladajúci prípustnosť dovolania podľa uvedeného ustanovenia, treba považovať aj odmietnutie odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v prípade, že podmienky preň neboli splnené, nakoľko odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 45 stanovuje, že súd môže písomnosť doručovať priamo, a to sám odovzdaním adresátovi pri konaní alebo doručovateľom súdu a poštou, alebo môže doručovať nepriamo, prostredníctvom súdneho exekútora, orgánu obce, prostredníctvom príslušného útvaru Policajného zboru alebo prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Ak sa doručuje osobe fyzickej, bude miestom doručenia predovšetkým jej byt alebo pracovisko. Vzhľadom na hospodárnosť konania možno jej však doručiť aj na iných miestach; všade tam, kde bude doručovateľom zastihnutá (§ 46 ods. 1 O.s.p.).

Podľa charakteru písomnosti sa doručenie môže uskutočniť dvoma spôsobmi, a to jednoducho doručením (§ 46) a doručením do vlastných rúk (§ 47). Postup pri doručovaní písomností určených do vlastných rúk adresáta, ktorý nebol zastihnutý, je upravený v ustanovení § 47 ods. 2 O.s.p. Podľa neho, ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že mu zásielku príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení. Ak zostane i nový pokus o doručenie bezvýsledným, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát zásielku do troch dní od uloženia nevyzdvihne, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Ostatne citované ustanovenie pre prípad náhradného spôsobu doručenia písomnosti, ktorú treba doručiť do vlastných rúk adresáta, ustanovuje postup, ktorý by mal adresátovi zaručiť, aby sa mohol o doručovanej zásielke a jej uložení dozvedieť a si ju vyzdvihnúť. Úpravou tzv. náhradného doručenia v citovanom ustanovení zákonodarca nepochybne sledoval cieľ odstrániť určité prípady právnej neistoty spôsobenej nepreberaním zásielok adresátom a zabrániť tak snahám spôsobiť prierahy v konaní alebo dokonca zmariť konanie a zabezpečiť tak plynulý priebeh občianskeho súdneho konania. Podmienkou vzniku fikcie doručenia zakotvenej v citovanom ustanovení („... považuje sa posledný deň lehoty za deň doručenia, ...“) je zachovanie zákonom predpísaného postupu doručovateľom. Základným predpokladom účinnosti náhradného doručenia je, aby adresát písomnosti, ktorý nebol doručovateľom zastihnutý, sa v mieste doručenia zdržoval. Zdržiavaním sa adresáta v mieste doručenia treba podľa dovolacieho súdu rozumieť prípad, ak sa adresát v čase doručenia zásielky zdržuje na území obce (mesta), v ktorej má bydlisko (t.j. nie je na dovolenke, na

liečení, na pracovnej ceste a pod.), teda ak má možnosť oboznámiť sa s oznámením doručovateľa, urobeným podľa ustanovenia § 47 ods. 2 prvá veta O.s.p., že zásielku mu príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení.

Z doručenky pripojenej k č.l. 98 spisu vyplýva, že poštový doručovateľ sa 14. decembra 2006 neúspešne pokúsil o doručenie rozsudku súdu prvého stupňa na adresu žalovaného G. Preto adresáta upovedomil, že zásielku príde doručiť znovu 15. decembra 2006. Keďže bezvýsledným zostal i nový pokus o doručenie zásielky, poštový doručovateľ v uvedený deň uložil zásielku na pošte.

Žalovaný tvrdí, že pri doručovaní rozsudku súdu prvého stupňa nemohla nastať fikcia doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p., pretože sa na adrese G v čase doručovania nezdržiaval. V oznámení adresovanom odvolaciemu súdu zo 4. apríla 2004 uviedol, že od mája 1998 sa nezdržiava na adrese trvalého bydliska – G, že od augusta 2001 prechodne býva na adrese G, z ktorého dôvodu sa ani v čase od 14. do 18. decembra 2006 v mieste doručovania zásielky nezdržiaval. Z potvrdenia Obecného úradu G z 24. januára 2001, pripojeného žalovaným k dovolaniu, vyplýva, že žalovaný „... bytom G má prechodný pobyt v obci G od 24.1.2001“.

Z uvedeného ale nevyplýva, že by sa žalovaný v čase doručenia rozsudku súdu prvého stupňa nezdržoval v obci G, kde má aj (trvalé) bydlisko; skutočnosť, že žalovaný sa v čase doručovania predmetnej písomnosti nezdržiaval práve v uvedenej obci na č. 396 ale č. 94, nemá za následok neúčinnosť doručenia náhradným spôsobom. Menovaný nepreukázal žiadne okolnosti, ktoré by mu bránili v tom, aby sa oboznámil s oznámením doručovateľa, urobeným podľa ustanovenia § 47 ods. 2 prvá veta O.s.p., že zásielku mu príde doručiť znovu v deň a hodinu uvedenú v oznámení.

Dovolací súd poznamenáva, že z obsahu preskúmaného spisu vyplýva, že žalovanému sa v priebehu konania na ním udanú adresu G doručovali iné zásielky bez problémov, ako i že žalovaný ani v jednom z písomných podaní alebo pri výsluchu pred súdom prvého stupňa neuviedol (neoznámil) iné miesto doručovania písomnosti než bola adresa G.

Vzhľadom na tieto skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. upravujúce náhradné doručenie písomností

určených do vlastných rúk. Žalovaný nepreukázal, že by sa v deň doručenia nezdržoval v mieste doručenia. Odvolací súd preto správne považoval tretí deň od uloženia zásielky za deň doručenia a nasledujúci deň za deň, kedy začala plynúť lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 1 O.s.p.). V danom prípade lehota na podanie odvolania uplynula 2. januára 2006. Keďže odvolanie bolo podané na pošte 5. januára 2006, išlo o opravný prostriedok podaný oneskorene. Odvolací súd správne posúdil otázku včasnosti podania opravného prostriedku a v súlade s tým aj rozhodol, preto v jeho postupe a rozhodnutí nemožno vidieť vadu, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

I keď treba prisvedčiť dovolateľovi, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný na jeho výzvu o oznámenie, či sa zdržiaval v čase doručenia rozsudku súdu prvého stupňa v mieste doručenia, nereagoval, napriek tomu, že žalovaný v súdom stanovenej lehote na výzvu reagoval (odpoveď žalovaného nebola v čase rozhodovania odvolacím súdom súčasťou spisu – poznámka dovolacieho súdu), táto skutočnosť je však pre posúdenie existencie dovolacieho dôvodu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. irelevantná, nemajúca vplyv na záver dovolacieho súdu uvedený vyššie, že boli splnené podmienky ustanovenia § 47 ods. 2 O.s.p. upravujúce náhradné doručenie písomností určených do vlastných rúk a že žalovaný nepreukázal, že by sa v deň doručenia nezdržoval v mieste doručenia.

Keďže neboli zistené ani iné dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 O.s.p. a dovolanie proti uzneseniu dovolacieho súdu nie je v danom prípade prípustné ani podľa § 239 O.s.p., dovolací súd dovolanie žalovaného smerujúce proti uzneseniu dovolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyni nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. januára 2008

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: